

ZPRAVODAJ VELKÉ NĚMČICE

Číslo: 9
Ročník: XXXVII
Září 2018

VOLBY

DO ZASTUPITELSTEV OBCÍ A DO SENÁTU PARLAMENTU ČR 2018

V pátek 5. a v sobotu 6. října 2018 proběhnou v České republice volby do zastupitelstev obcí a ve třetině okrsků dojde k volbám do Senátu PČR. Volby do Senátu PČR se týkají i Velkých Němčic.

Ve Velkých Němčicích se volební místnost otevře v předsálí kina:

- v pátek 5. října od 14.00 do 22.00 h.
- v sobotu 6. října od 8.00 do 14.00 h.

Případné 2. kolo do Senátu Parlamentu ČR se bude konat 12. a 13. října 2018.

Volit může občan ČR, který nejpozději druhý den voleb dovrší 18 let a má trvalý pobyt v naší obci. Volební komisi je nutno předložit platný občanský průkaz nebo platný cestovní pas k prokázání totožnosti a státního občanství ČR.

Hlasovací lístky a pokyny pro hlasování budou dodány do vašich schránek nejpozději do 2. října.

Rok 1918

a období první republiky

Helena Rýlichová, kronikářka

Systém českých politických stran se v základních rysech ustálil na počátku 20. století a po roce 1918 došlo spíše k dílčím změnám. Jedinou výraznou politickou stranou, která se úspěšně nově profilovala v meziválečném období, byla nesystémová komunistická strana. Ta však na vládní post v této době nedosáhla a ani se o něj neucházela. Krajní pravi-

ce, čeští fašisté, se nikdy nestali výraznou politickou silou, která by disponovala přesvědčivým počtem mandátů.

Můžeme tedy počítat s pěti základními politickými stranami – agrárníky, sociálními demokraty, národními socialisty, lidovci a národní-

mi demokraty, limitovaně pak se stranou živnostenskou. Jejich zástupci také vytvořili legendární instituci, zvanou Pětka, tedy neformální orgán, v němž měla každá z těchto stran bez ohledu na sílu mandátu po jednom zástupci, kde se uzavíraly dohody o konkrétních otázkách ještě dříve, než

divadlo
Ve středu uvádí francouzskou komedii

JAK VYLOUPIT BANKU

BANQUE DE FRANCE

Sobota 6. října 2018
Kulturní dům Velké Němčice

V hlavních rolích - Pavel Studený a Jan Melezínek
Režie - Růžena Šteflová

začaly být projednávány standardním způsobem ve vládě nebo parlamentu. První Pětku vytvořili v krizové době (1920 – 1921), v době úřednické vlády a závažného onemocnění prezidenta Masaryka, Antonín Švehla, Alois Rašín, Jiří Stříbrný, Rudolf Bechyně a Jan Šrámek. Přestože se tento institut stával terčem kritiky, nemůže se přehlédnout, že v meziválečném období zajišťoval stabilitu a funkčnost systému.

Vlády nebyly záležitostí pouze českých a československých politických stran. Na Slovensku od poloviny 20. let získávala nejvíc hlasů - Hlinkova slovenská ľudová strana. Od poloviny 20. let až do roku 1938 se na vládě podílely i německé politické strany, které se musely v rámci Československa nově uzákonit, neboť byly součástí celorakouských stran.

Z politických subjektů, které se s existencí Československa nesmířily, vznikla přes různé peripetie v polovině 30. let Sudetoněmecká strana, která se pod vedením Konráda Henleina stala nejsilnější stranou českých Němců, což mělo nakonec katastrofální důsledky pro ně samé i pro Československo. Henleinovci ve vládě nikdy nezasedli, ale obava z ní, byla jedním z podstatných motivů, který nutil vládní koalici k nalézání kompromisů. Na Podkarpatské Rusi, mezi maďarským a židovským obyvatelstvem působily některé československé i lokální strany, které neměly při sestavování vládních koalic výraznější vliv. To ukazuje, v jak složitém prostředí se musely prvorepublikové československé vlády pohybovat.

Mimořádnou dynamikou se vyznačoval tragický rok 1938. Na jaře vládu opustily německé aktivistické strany. Iniciativu v německém politickém táboře na sebe bezvýhradně strhla Sudetoněmecká strana. Československá vláda se stala opět útvarem složeným pouze z Čechů a Slováků. V osudových okamžicích září 1938, v době horečných zahraničněpolitických vyjednáváních a také mobilizace, končí svou existenci poslední pr-

vorepubliková politická vláda Milana Hodži a nastupuje poslední úřednický kabinet, jehož vedením byl pověřen v době ohrožení vlasti symbolicky voják - generál Jan Syrový.

Kolowratský palác ve Valdštejnské ulici zažil v meziválečné éře bezpochyby řadu dramatických okamžiků. Přesto však můžeme toto období, obzvláště v porovnání s tím, co následovalo, považovat za éru stability, zlatou dobu vládnutí i úřadování, jež v sobě snoubila úctu k tradičním hodnotám s vůlí ke společenskému a politickému pokroku.

Jak žili obyvatelé Velkých Němčic v období první republiky až do roku 1938 – takové jsou záznamy v místní kronice.

Rok 1925: Ustanoven nový řídící učitel: Julius Tichý z Křepic. Místo obvodního lékaře obdržel Dr. Al. Jouza z Litoměřic. Volby do Národního shromáždění.

Rok 1926: Mezi obcí a řídícím učitelem vznikl spor o část školní zahrady, tzv. „Přelízko“, spor občané prohráli a pozemek od tohoto roku užívali řídící učitelé.

Rok 1927: Zvoleno nové obecní zastupitelstvo: starostou – Antonín Richter, náměstký – Matěj Fleišinger a František Křivánek, radními – J. Klimus, V. Urbánek, J. Rujzl, Fr. Šeda a Alfons Oščadal, členy – J. Florián, V. Mrkvica, B. Bartoš, Š. Fousek, J. List, J. Krejčí, J. Broskva, Fr. Bečka, L. Fiala, C. Bažant, J. Vedra, J. Kunst, P. Klobása, L. Smejkal, F. Hrdlička, T. Mrkvica

Rok 1928: Rok státního jubilea. Naše obec učinila velký krok vpřed. Zavedla do obce elektrický proud z Oslavan nákladem 250 000 Kč. V Brně pořádána velkolepá celostátní jubilejní výstava soudobé kultury, již navštívilo mnoho našich občanů a školní děti. Desetileté jubileum obnovy naší státní samostatnosti oslavily V. Němčice takto: 27. X. podělely všechny domy státními vlajkami, večer průvod s hudbou a lampiony hlavními ulicemi. 28. X. ráno výstřely z „národního děla“, budíček, dopol.

slavnostní bohoslužby a promenádní koncert, odpoledne ohromný průvod obcí s hudbou, vlajkami a zpěvem. Po zastávce u pomníku padlých, kdež promluvil místní farář, šlo se ke škole, kdež konán tábor lidu se školní besídkou. Večer sokolské divadlo.

Rok 1929: Počátkem února udeřila krutá zima, jaká nebyla zaznamenána, pokud zápisy existují, t. j. půl druhého století. Mráz dostupoval výše – 32 stupňů Celsia, sněhu ohromné spousty, jehož marno bylo odklizovati, poněvadž následovaly opět a opět závěje, jež znemožňovaly veškerou dopravu. Vyučování bylo na 14 dní přerušeno. Velké procento stromů zmrzlo, na vinohradech nebylo tolik škody, jelikož byly chráněny sněhem.

Rok 1930: Osmdesáté narozeniny presidenta republiky T. G. Masaryka oslavovala celá obec bez rozdílu stran. Na památku našeho Osloboditele nazvána ulice při zemské silnici Masarykovou ulicí a před školou zasazena pamětní lípa.

Rok 1931: O prázdninách byla opravována škola. Rok pro rolníky byl špatný. Následkem sucha bylo málo mandelů obilí, ač jinak mandel dal slušný výtěžek. Vína a ovoce bylo dosti. Dle známého lidového tvrzení: Víno je, když není chleba. Škola s obcí uspořádala dětem výletní akademii na Hrázky, Na to děti do smrti nezapomenou!

Rok 1932: Hospodářská krize – jest nedostatek práce, hlavně v průmyslových krajích. Počet nezaměstnaných jde do statisíců. Zatím zboží leží ve skladech pro svou nedostupnou cenu. Konsumenty nekupují, jelikož se jim příjmy snížily. Jest to začarovaný kruh a není, kdo by jej přetřal. Pro zemědělce byl rok opět nevalný. Mláčení brzy odbyto, stodoly a sýpky poloprázdné. Řepa špatná, ovoce málo, vína dosti, bramborů též.

Rok 1933: Hospodářská tíseň trvá. Není práce, jelikož není vývozu a jelikož stroje stále dokonalejší vyřazují další desetitisíce lidí z práce. Světová válka ukázala světu, že státy ne-soběstačné nejsou schopny odporu.

Náš průmysl není schopen uživit dělnictvo, které nabral za Rakouska. Jediná naše spásaje v návratu k půdě, ta nás jedině uživí.

Rok 1934: Jaká je cena peněz? V našem státě provedena devalvace peněz, tj. snížena jejich hodnota. Ceny se poněkud zvýšily, ač úřady dosti tomu bránily. Vývoz se zatím zlepšil. Následuje další snížení platů veřejných a státních zaměstnanců. V květnu byl zvolen T. G. Masaryk opět presidentem Československé republiky.

Rok 1935: Na jaře byly volby do Národního shromáždění, do zemských a okresních zastupitelstev. Valných změn nebylo, ale volby daly nám výstrahu a příklad: Němci pod tlakem poměrů se vzorně sjednotili ve straně sudetoněmecké, již vede uč. Henlein. Na podzim začala Itálie válku proti Habeši bez ohledu na Společnost národů. V prosinci vzdal se president republiky T. G. Masaryk úřadu (pro stáří a churavost). Udělen mu název Osvoboditel. Jeho nástupcem zvolen 18. XII. dosavadní ministr pro zahraničí Dr. E. Beneš úctyhodnou většinou.

Rok 1936: Nepokoj v Evropě vzrůstá! Německo vypovědělo locarnské smlouvy, obsadilo odmilitarizované pásmo Rýna, Itálie obsadila celou Habeš a chce si nové impérium udržeti za cenu míru v Evropě. Důvěra ve smlouvy zmizela, všechny státy horečně zbrojí i my se připravujeme. Letos obecní zastupitelstvo přikročilo k založení parku, respektive zahrádky, na počest p. presidenta – Osvoboditele T. G. Masaryka, jehož lípa před školou stojí.

Rok 1937: Rok minul bez zvláštních událostí. Stát vypsal půjčku na obranu státu. Půjčka zůstala našimi lidmi v celku nepovšimnuta.

14. září 1937 odešel na věčnost náš první president Tomáš G. Masaryk. Jeho pohřeb byl manifestací českého národa a slibem, že na Masaryka Čechové nikdy nezapomenou!

Naše obec uctila jeho památku tryznou, již se zúčastnila celá obec.

Z originálu a Kroniky Velkých Němčic zpracovala Helena Rýlichová.

POTŘETÍ ÚSTŘEDNÍMI VÍTĚZI ORLA

Pavel Nečas

Nohejbalový oddíl jednoty Orla

Velké Němčice vstoupil dne 2. června do letní sezóny uspořádáním „otevřeného“ turnaje v našem sportovním areálu u školy. Za účasti celkem jedenácti družstev systémem „každý s každým“ vybojovalo prvenství družstvo z Moutnic, druhé byly Vacenovice, třetí pak Lanškroun. Z našich tří zúčastněných družstev nejlépe skončilo trio Pavel Prchal, Pavel Nečas a Petr Šardický a to na čtvrtém místě.

Další dva turnaje již byly čistě orelské. První se konal 4. srpna v Domaníně, od nás se ho zúčastnila dvě naše družstva. Jirka Rozek s Pavlem a Lukášem Šabatovými skončili na třetím místě, prvenství si odváží trojice Pavel Prchal, Pavel Nečas a Milan Lazárik. Na druhém místě skončilo domácí družstvo Domanína.

Zatím posledním a pro nás nejvýznamnějším turnajem je Ústřední nohejbalový turnaj konaný 25. srpna v Ratíškovicích. Předěšlé dva roky (2016, 2017) se nám podařilo na tomto nejdůležitějším orelském nohejbalovém turnaji zvítězit, proto jsme tam odjžděli s jasným cílem-obhájit zlato. Do bojů s družstvy Vacenovic, Domanína, Ratíškovic a Hradce Králové byly vyslány dvě naše družstva. Jirka

Rozek, Pavel Šabata a Zdeněk Frömmel skončili celkově na čtvrtém místě. Ústředními vítězi Orla pro letošní rok se stali Pavel Prchal, Pavel Nečas a Milan Lazárik. Milan Lazárik jako jediný byl u všech tří po sobě jdoucích vítězství a stal se tak nejúspěšnějším

hráčem ústředních turnajů Orla posledních let.

Vydařená akce 1. ročníku „Putování přírodou“ MC Pupíci z. s.

Jak jste jistě postřehli v minulém čísle zpravodaje, byla zde upoutávka na akci s názvem „Putování přírodou“, kterou pořádal spolek MC Pupíci ve spolupráci s Mysliveckým spolkem Velkých Němčic.

I když nám počasí v tento den zpočátku moc nepřálo, zájemci o dobrodružnou cestu se sešli v určený čas u kostela. Vzhledem k tomu, že se

jednalo o úplně první společnou akci, byli jsme mile překvapeni, jakému zájmu se tato akce vystavila.

Společně jsme se přesunuli obcí směrem na Křepice, kde nás za mostem na poli čekalo uvítání Mysliveckým spolkem. K představení Mysliveckého spolku patřilo také umění vycvičených pejsků, kteří nám předvedli práci před výstřelem, vyhledání a vystavení zvěře a také práci po lovu, dohledání zvěře v terénu a vlečku s pernatou zvěří. Pejsků se svými majiteli se sešlo více a tak nastala otázka, který pes je nejhezčí. K tomuto tématu děti obdržely archy papíru a mohly zvolit Miss pes.

Po náročné volbě všechny děti obdržely připravené tabulky, pastelky a mohli jsme společně vyrazit na procházku plnou zajímavých a zábavných úkolů. Od stání na jedné noze jako volavky po určenou dobu, hrabání jezevčí nory, přes formaci divokých hus s hlasitým GA-GA-GA, vytí vlčí smečky. Děti spolu s rodiči poznávali a hledali vycpaná zvířata. Zajímavostí byla živá „kozsrna“, která se objevu-

je pouze v revíru Velkých Němčic. Dále děti přiřazovaly mláďata k jednotlivým druhům zvěře, listy ke stromům. Vyzkoušely si pohled dalekohledem a hledání rozvržených obrázků. Přes prodírání „pralesem“ jsme nakonec došli k vytoženému cíli - ke studánce. Tady už na nás čekalo překvapení. Ohniště s pestrým občerstvením. Zde jsme si mohli také pod odborným dohledem vyzkoušet střelbu z luku na cíl.

Celá trasa měřila něco kolem 5 kilometrů. Jelikož po celou cestu panovala výborná nálada, tak tuhle zajímavou a úsměvnou trasu zvládli malí účastníci a stejně tak i starší ročníky. Celé 4 hodiny chůze nám nepředstavitelně utekly. Cestu nám myslivci zpříjemnili zábavným programem, ve kterém museli být zapojeni i rodiče. Ti byli pod přísným okem: „daleko – hledem“ členů mysliveckého spolku. Díky stanovištím jsme pořád měli co dělat a podívali jsme se do míst, které běžně nenavštěvujeme. Společné odpoledne plynule uteklo a odměnou nám byl výborný kotlíkový guláš,

špekáček a sladkosti. Dětem byly předány za absolvování celé trasy památeční diplomy, avšak věříme, že na tuto akci jen tak nezapomenou.

Akci bychom zhodnotili, díky důslednému promyšlení a skvělé přípravě členů Mysliveckého spolku, jako velice zdařilou. Mysliveckému spolku děkujeme za skvělou organizaci celé akce a těšíme se na další spolupráci.

PROGRAM KINA

13. 9. 2018, (čtvrtek), 17,30 hod.

CESTA ZA KRÁLEM TROLLŮ

Cesta za záchranou princezny Kristin. Fantastická pohádka s českým dabingem.

21. 9. 2018, (pátek), 19,30 hod.

TÁTOVA VOLHA

Komedie Jiřího Vejdělky. Hrají Eliška Balcerová, Tatiana Vilhelmová, Bolek Polívka, Vilma Cibulková a další.

27. 9. 2018, (čtvrtek), 17,30 hod.

PRAČLOVĚK

Animovaná komedie Vyhraje doba kamenná nebo bronzová?

4. 10. 2018, (čtvrtek), 19,30 hod.

ŠPINDL

Česká komedie. V hlavních rolích Anna Polívková, David Gránský, Jakub Kohák, Marek Vašut a další.

Sokol Velké Němčice Vás zve na

BURČÁKOVÉ TURNAJ V NOHECU TROJIC VII. ROČNÍK pouze pro amatéry

22. ZÁŘÍ 2018

prezentace od **8.30**

zahájení v **9.00**

KURTY VELKÉ NĚMČICE

registrace na mejl

MAJDA25@EMAIL.CZ

**startovné
400,-/TÝM**

v ceně přípitek na uvítanou,
občerstvení, cena pro
každý tým

PROGRAM:

TRADIČNÍ OBČERSTVENÍ
nohejbalový gulášek • douzovaná cigára
pivo • limo • samosebou burčák
Těší se skvělý catering tým!

TANEČNÍ VYSTOUPENÍ
Move Around

CELODENNÍ ZÁBAVA
pro děti i dospělé, hráče i diváky

**MALOVÁNÍ
na obličeji**

OHŇOSTROJ

Po dobu turnaje živá hudba všech žánrů
rock and roll • beat • cimbálová muzika

Nábor nových členů
do kurzů STREET DANCE taneční skupiny

MOVE AROUND

Kulturní dům **VELKÉ NĚMČICE**

MINI DĚTI pondělí 24. září 2018 5-7 let 16:00-17:00	DĚTI 7-11 let pátek 21. září 2018 14:30-16:00
JUNIOŘI pátek 21. září 2018 11-18 let 16:00-17:30	DOSPĚLÍ +25 let středa 3. října 2018 18:00-19:00

těší se ŽANETA, KRISTÝNA,
DENISA & KAROLINA